

Runderen: Zondebokken voor de opwarming van de aarde!

Runderen en leefmilieu

De hele waarheid wordt niet verteld

Het rapport van de FAO (de wereldvoedselorganisatie) met als titel: “de schaduw van de vee fokkerij op de aarde” dat handelt over de klimaatverandering, heeft een belangrijke weerklank gekregen in de media. Nochtans is het rapport -voor wie het grondig heeft gelezen- onvolledig en is er weinig overeenkomst met de toestand in Europa. De FAO is zich bewust van de onvolledigheden, overdrijvingen en fouten in het oorspronkelijke rapport en heeft daarom een tweede rapport opgesteld dat veel genuanceerder is maar dat jammer genoeg veel minder weerklank gekregen heeft in de pers.

WAAROM ZIJN DE VERGELIJKINGEN WAARMEE DE MEDIA ONS OVERSPOELEN VALS?

- **1 kg rundvlees= 16.000 liter water¹ ??** Neen, omdat in dit cijfer al het regenwater begrepen is dat op de weiden en de veevoedergewassen gevallen is. Hoe je het ook draait of keert, dat regenwater zou altijd gevallen zijn op die oppervlaktes. Als je deze vergelijking naar de mensen vertaalt, zou dat betekenen dat je voor onze “waterafdruk” ook het regenwater meerekent dat op het dak van ons huis valt of in onze tuin.. Wie kan echter met stelligheid beweren dat dat regenwater voor andere doeleinden werd gebruikt?

Voor wat België betreft geeft EUROSTAT aan dat de landbouwsector ongeveer 1% van het waterverbruik voor zijn rekening neemt².

- **1 kg rundvlees= 7 kg granen³???** Hoe kan men nu de voeding van rundvee aanvallen voor zijn zogezegde concurrentie met humane voeding, terwijl bewezen is dat varkens en pluimvee 75% van de granen en de oliehoudende zaden die bestemd zijn voor de dierlijke voeding opeten⁴? Is men vergeten dat herkauwers voor mensen onverteerbare cellulose dat overvloedig aanwezig is in gras kunnen (en moeten) verteren en dat zij bovendien de restproducten van de agro-voedingsindustrie en de biobrandstoffen productie valoriseren (suikerbietenpulp, draf, zemelen...)?

- **1 kg rundvlees= 250 km autorijden⁵ ???** De FAO heeft het zelf toegegeven: deze vergelijking is simplistisch en niet juist! En als de FAO stelt dat de rundveefokkerij meer broeikasgassen uitstoot dan de transportsector, dan geldt dat zeker niet voor de ontwikkelde landen. Voor de ontwikkelingslanden kan deze vergelijking wél opgaan omdat deze landen bijna geen industrie en geen transportsector hebben. Dan zijn uiteraard de broeikasgassen uitgestoten door deze sectoren lager dan die uitgestoten door de fokkerij, de belangrijkste activiteit in deze landen.

De fokkerij werkelijk schadelijker dan de transportsector?

WAAR DE FAO GEËN REKENING HEEFT MEE GEHOUDEN

- De FAO beweert dat 35 % van de broeikasgassen uitgestoten door de fokkerij een gevolg zijn van de ontbossing van tropische wouden⁶ waarbij ze er van uit gaat dat deze ontbossing uitsluitend dient om veevoeder te produceren. Nochtans is de drijfveer achter de ontbossing van bv het Indonesisch regenwoud de productie van palmolie. De vraag naar palmolie voor gebruik in de menselijke voeding, cosmetica- en biobrandstoffenindustrie blijft immers onophoudelijk stijgen (nochtans is palmolie erg schadelijk voor de gezondheid)⁷.

Een rapport van de internationale NGO “Vrienden van de Aarde” toont aan dat in de periode 1985-2000 de opstart van nieuwe palmolieplantages verantwoordelijk was voor 87% van de ontbossing in Maleisië. En men kan ook nog het voorbeeld van Brazilië aanhalen waar op 2.7 miljoen hectare recent ontboste grond rietsuiker wordt gekweekt voor de productie van bio-ethanol.

- Bij zijn berekeningen naar de broeikasgassenuitstoot heeft de FAO de rundveefokkerij uitsluitend beschouwd als een bron van broeikasgassen, daarbij vergetend dat de ruwvoederoppervlakten die onlosmakelijk verbonden zijn met grazende herkauwers heel wat koolstof (onder de vorm van CO₂) uit de lucht vangen. Deze fout werd eveneens door de FAO toegegeven en men werkt momenteel aan verbeterde cijfers. Bovendien is het niet normaal dat geen rekening gehouden wordt met de troeven van weiden terwijl de Europese reglementering – om evidente milieuredenen- de verplichting voorziet om jaarlijks op nationaal niveau de totale oppervlakte permanent grasland constant te houden.

WAARAAN HEBBEN DE CRITICI VAN DE RUNDVEEFOKKERIJ NIET GEDACHT?

- Niemand heeft zich afgevraagd door welke andere menselijke activiteit (met de daaraan gekoppelde broeikasgassenuitstoot) de rundveefokkerij zou vervangen worden indien die fokkerij zou verminderen of verdwijnen. Belangrijker nog, men weet dat géén andere menselijke activiteiten dan bosbouw en landbouw in staat zijn hun uitstoot van broeikasgassen -al was het maar gedeeltelijk- te compenseren, het zijn dus absolute bronnen van koolstof (en dus van broeikasgassen). Het staat dus vast dat de vervanging van veefokkerij door andere activiteiten een grotere impact op de klimaatverandering zal hebben. Het is ook totaal irrealistisch te denken dat, als de fokkerij zou verdwijnen, de 18% menselijke uitstoot die verkeerdelijk aan de fokkerij wordt toegeschreven, eveneens zou verdwijnen.⁸.

Ben je bereid dit op te geven.....voor dat.....of dat?

- De veefokkerij doet meer dan alleen melk, vlees en eieren produceren. Ook wol en leer zijn nuttige producten en vee doet dienst als energiebron voor werk op het land en voor transport. Wie kan de impact op het leefmilieu berekenen als deze natuurlijke producten zouden vervangen worden door synthetische (wol door microvezels, leder door vinyl, dierlijke mest door scheikundige meststoffen...) ?⁸.

TENSLOTTE, IS HET WERKELIJK ZINVOL OP EEN VEGETARISCH REGIME OVER TE GAAN OMWILLE VAN LEEFMILIEUVRAGEN?

- Niet als men de universiteit van Cranfield (VK) mag geloven, die het vraagstuk heeft bestudeerd in opdracht van het WWF. Volgens hen zou overschakelen op een vegetarisch menu door vlees te vervangen door substituten met een hoge eiwitwaarde zoals tofu, meer schade toebrengen aan het leefmilieu. De nood aan akkerbouwgrond zou stijgen (vooral buiten de EU) en er zou nog meer ontbost worden⁹.
- Ook niet volgens het Zwitsers Federaal Instituut voor Technologie¹⁰ dat aantoonde dat het “energetisch voordeel” van een voedselregime zonder vlees maar met melkproducten en eieren verwaarloosbaar is omdat enerzijds de veevoederproductie voor melkvee en legkippen moet behouden blijven en omdat anderzijds de geconsumeerde hoeveelheden granen, peulvruchten, fruit en groenten hoger zullen zijn om de afwezigheid van vlees in het rantsoen te compenseren op het vlak van eiwit en energie. Bovendien zijn de productie van melk of eieren en vlees van nature uit aan elkaar gekoppeld. Een vegetarisch menu dat enkel vlees schrapt en geen melk- of ei producten is ecologisch niet duurzaam.

TENSLOTTE, IS HET WERKELIJK ZINVOL OP EEN VEGETARISCH REGIME OVER TE GAAN OMWILLE VAN LEEFMILIEUVRAGEN?

- En ook niet volgens het Koninklijk Instituut voor Technologie uit Stockholm¹¹ dat stelt dat, veel meer dan de samenstelling van de voeding, de oorsprong en de productiemethode determinerend zijn voor de energiebalans van die voeding. Omdat een voeding rijk aan plantaardige producten, zoals vegetarische voeding, evenveel fossiele brandstoffen kan nodig hebben dan traditionele voeding, pleiten deze auteurs ervoor dat de discussie niet herleid wordt tot de vraag dierlijke producten versus plantaardige producten, maar dat er ook rekening gehouden wordt met de oorsprong van de producten en met de productiemethodes.

KIJK ZELF!!

Van waar komen uw tomaten en aardbeien:

Van waar komt uw rundvlees:

¹ Hoekstra (2007): Water footprints of nations: water use by people as a function of their consumption pattern. *Water Resour Manage* 21:35-48

² Pacific Institute (2006): Freshwater withdrawal by country and sector. <http://www.worldwater.org/data20082009/Table2.pdf>

³ http://www.la-viande.info/vegetarisme/raison_planete_vegetarien.htm

⁴ Galloway et al (2007). International trade in meat : the tip of the pork shop. *Ambio* 36, 622-629.

⁵ <http://www.newscientist.com/article/mg19526134.500>

⁶ FAO. Steinfeld et al (2006) Livestock's Long Shadow : <http://www.fao.org/docrep/010/a0701e/a0701e00.HTM>

⁷ Adriaens (2006). La planète menacée par la famine? <http://www.etopia.be/IMG/pdf/Adriaens.pdf>

⁸ Mitloenher et al (2009). Clearing the air : livestock's contribution to climate change. *Advances in Agronomy*, 103.

⁹ Audsley, E. et al (2009). How low can we go? An assessment of greenhouse gas emissions from the UK food system and the scope to reduce them by 2050. FCRN-WWF-UK.

¹⁰ Faist et al (2000), Ressourceneffizienz in der Aktivitat Ernaehren , these ETH nr13884, Zurich.

¹¹ Wallén et al (2004). Does the Swedish consumer's choice of food influence greenhouse gas emission? *Environmental Science & Policy* 7, 525-535.

